

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Udsigt over Verdens-Krøniken fornemmelig i det Lutherske Tidsrum

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 543. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1817_309A-txt-shoot-idm12341/facsimile.pdf (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Preuserne, maas vi i al Fald først kaste et Blik paa deres Fødeland.

Til hvilken Folkestamme Oldpreuserne hørde, er endnu temmelig dunkelt, dog skal der fra gamle Dage have gaaet det Sagn i Landet, at den herskende Stamme var indvandret fra Skandinaviens, og det er ingenlunde urimeligt; thi, uden at tale om Andet, har Preusernes Forhold til Brandenborgerne en heel mærkværdig Lighed med Gothenes til de Svenske. Dog, vi lade her det Uviste staa ved sit Værd, og holde os til det Bekjendte: at Preuserne holdt fast ved Hedenskabet, til Slutningen af det 13de Aarhundrede, da de som ikke vare salbne for de tydske Kærsridders Sværd, enten lode sig døbe, eller flygte til Lithauen, hvor en Flod af dem vedblev Afgudsdyrkelsen til det 15de Aarhundrede. Dette lærer os, at Preuserne ser Reformationen egentlig slet ikke kan kaldes Christne; thi de gik som, efter Talebrugens, omvendtes saa sild, og saa uapostoliske, Skitende i Grunden kun Navn paa deres Afguder. Med Preusers Reformation havde det ikke heller stort at betyde; thi vi see ingen Kamp, ingen mærkelige indførte Lærere, ingen vaagnende Bidskabelighed, Markgreve Albrecht af Brandenburg, som da var Hærmester, fandt i Reformationen et godt Paaskud til at gifte sig og gjøre Hertugdømmet arveligt, Würtembergeren Povel von Sprecken indrettede Kirkeskolestuen, og dermed var Sagen afgjort. Imid-

